

2. Дунда С.П. Управління розвитком підприємств хлібопекарної галузі [Текст]: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / С.П. Дунда. – Київ, 2011. – 20 с.

3. Кокодей Т.А. Структура и механизм системы стратегического управления предприятием / Т.А. Кокодей // Экономика Крыма. – 2006. – №17. – С.100-104.

4. Колодійчук А.В. Розвиток понятійно-термінологічної підсистеми "стратегічне управління промисловістю" [Текст] / А.В. Колодійчук // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. пр. – Львів: РВВ НЛТУ України, 2012. – Вип. 22.2. – С. 260-270.

5. Кукушкін О.М. Сутність поняття "стратегія розвитку підприємства" [Текст] / О.М. Кукушкін // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: НЛТУ України, 2005. – Вип. 15.2. – С. 220-227.

6. Харченко В.А. Сутність системи управління розвитком промислового підприємства [Текст] / В.А. Харченко // Економіка промисловості. – 2013. – №4. – С. 100-110.

7. Циба Т.Є. Розвиток стратегічного управління підприємством [Текст] / Т.Є. Циба // Економіка і регіон. – 2009. – №1 (20). – С. 120-126.

8. Чичун В.А. Удосконалення стратегічного управління діяльністю підприємства [Електронний ресурс] / В.А.Чичун // Збірник наукових праць [Буковинського університету]. Сер.: Економічні науки. – Чернівці: Книги-XXI, 2011. – Вип. 7. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpn/2011_7/27USU.pdf.



УДК. 338.242

Цап Михайло

аспірант

Львівська комерційна академія

м. Львів

ОЦІНЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОБЛЕМ ІМПОРТОЗАМІЩЕННЯ В УКРАЇНІ

Анотація

Охарактеризовані чинники посилення проблеми імпортозаміщення в Україні, здійснено групування та подані характеристики груп регіонів України за значеннями коефіцієнту покриття експортом імпорту у 2013 р., зроблені висновки відносно удосконалення методики моніторингу імпортозаміщення в Україні.

Ключові слова: імпортозаміщення, оцінювання, регіональні особливості.

Передумови проблеми імпортозаміщення обумовлені чинниками, які стимулюють імпортозалежність національного господарства та які стримують або компенсують надходження на внутрішній ринок товарів і послуг, виготовлених не на території держави.

Для сучасного посттрансформаційного етапу розвитку економіки України характерною є ситуація, коли посилюється вплив чинників, які стимулюють збільшення обсягів імпорту (швидке розширення місткості внутрішнього ринку та сфери товарного обігу, зростання доходів громадян, розвиток інституційної інфраструктури торгово-посередницької та зовнішньоекономічної діяльності, послаблення контролю та покращення можливостей входження в систему вітчизняної торгівлі), і практично не сформовано бар'єрних та компенсаторних можливостей протидії (формування і використання потужностей внутрішнього виробництва, зростання його конкурентоспроможності, підвищення фінансово-економічної ефективності, розвиток інвестиційно-інноваційно активних інтегрованих підприємницьких мереж).

Потрібно звернути увагу й на наявність суттєвих регіональних диференціацій в імпортозалежності. Так, якщо у 2013 р. коефіцієнт покриття експортом імпорту в середньому по державі становив 0,82, то в семи регіонах (Чернівецька – 0,79, Закарпатська – 0,63, Волинська – 0,58, Львівська – 0,49, Одеська – 0,47, Київська – 0,42 області та м. Київ – 0,46) його значення було ще нижчим, що негативно. Але така ситуація є наслідком не вищої імпортозалежності, а того, що ці області є основними митними територіями і імпортна продукція у більшій своїй частині офіційно «заходить» в Україну саме через ці регіони, надалі розповсюджуючись решту територіями держави.

Прикладні висновки відносно регіональних аспектів імпортозаміщення можна зробити за результатами аналізу показника «коефіцієнт покриття експортом імпорту» за регіонами України і відхилення фактичних значень для кожного регіону від середнього (із застосуванням коефіцієнту дисперсії).

Як бачимо з табл. 1, області України, що потрапили до першої і другої груп, характеризуються найкращим співвідношенням обсягів експорту до обсягів імпорту. Причинами цього стали розвиток внутрішнього виробництва та його експортних можливостей, захист внутрішнього ринку від імпортних товарів шляхом підтримки місцевого виробника, наявність природно-сировинних ресурсів, що скеровуються на експорт.

Позитивну практику регулювання імпортозаміщення та державної структурної політики в цій сфері доцільно перенести на регіони групи 3 для покращення співвідношення між експортом і імпортом товарів. Натомість, на території регіонів, що потрапили до групи 4, можуть реалізовуватися заходи в межах організаційно-економічного механізму державної політики імпортозаміщення, спрямовані на застосування економічних і адміністративних обмежень проходження на внутрішній ринок товарів, виготовлених не на території України.

Зробімо ще й такий важливий висновок. Здійснення моніторингу міри імпортозалежності (як стану, так і динаміки) на регіональному чи місцевому рівнях та прийняття за його результатами адекватних і ефективних

управлінських рішень потребує обґрунтування критичних значень головних показників, при перевищенні яких є підстави стверджувати про настання загрозової для внутрішнього ринку та соціально-економічної сфери ситуації.

Таблиця 1

Результати групування регіонів України за значеннями коефіцієнту покриття експортом імпорту у 2013 р. та характеристики груп

Групи	Регіони	Інтервали значень коефіцієнтів покриття експортом імпорту	Характеристики груп
1	Кіровоградська, Донецька, Полтавська, Миколаївська області	2,17-3,53	Регіони з найбільшим перевищенням обсягів експорту над обсягами імпорту, для яких характерні дещо менша залежність від імпорту та вищий рівень експортного потенціалу
2	Запорізька, Луганська, Дніпропетровська, Житомирська, Черкаська, Рівненська, Сумська, Вінницька, Херсонська області	1,99-2,16	Регіони з перевищенням експорту над імпортом
3	Тернопільська, Хмельницька, Чернігівська, Харківська, Івано-Франківська, Чернівецька області	0,78-1,98	Регіони зі збалансованим співвідношенням експорту та імпорту
4	Закарпатська, Волинська, Львівська, Одеська, Київська області, м. Київ	0-0,77	Регіони з критично низькими значеннями та надмірним перевищенням імпорту над експортом, оскільки через їх територію здійснюється митне оформлення імпорту (є джерелом постачання на внутрішній ринок товарів)

Використовуваною на сьогодні в Україні методикою не враховуються тенденції зміни співвідношень: імпорт-виробництво-експорт-споживання. Адже коефіцієнт покриття експортом імпорту за певною товарною позицією може перебувати у задовільному інтервалі, але впродовж останніх років намітилися негативні тенденції. За умови врахування цього в методиці оцінювання імпортозалежності представники влади можуть своєчасно реагувати на зміни, а

не вже їх безпосередні наслідки. Це дуже важливо в контексті підвищення ефективності державної структурної політики регулювання імпортозаміщення.

Таким чином, визріла актуальність удосконалення методики оцінювання імпортозалежності, зокрема за товарами і товарними групами, передусім на регіональному та місцевому рівнях. Головними складовими формування відповідного висновку мають стати два параметри: (1) частка імпорту в роздрібному товарообороті аналізованого товару та (2) середньорічний темп її зростання (зменшення). За рахунок цього буде відображено і міру входження в проблемну ситуацію і темпи її розвитку.



УДК 332.81

Чопенко Ольга

студент

Ковальова Дар'я

студент

Горященко Юлія

к.е.н., доцент

Дніпропетровська державна фінансова академія

м. Дніпропетровськ

ЖИТЛОВИЙ ФОНД ЯК ОСНОВНИЙ ФАКТОР ДОБРОБУТУ НАСЕЛЕННЯ

Анотація

У статті проаналізовано житловий фонд населення та сучасні житлові умови у Дніпропетровській області та запропоновано шляхи їх покращення.

Ключові слова: *житловий фонд, нерухомість, експлуатація житла, комунальний благоустрій, житлова площа.*

Житло завжди було і лишається одним із найважливіших інструментів на шляху досягнення соціальних цілей у суспільстві. Забезпеченість громадян житлом – показник успішності державної політики. У наш час не кожен може дозволити собі придбати квартиру, основною причиною чого є недолік фінансів у потенційних покупців.

Зміст і значення житлового фонду розглядається в проекті Житлового Кодексу від 30.03.2009 р. зі змінами та доповненнями № 2307-1. Згідно зі статтею 1, житловий фонд – це сукупність усіх видів житла (житлових будинків, квартир, інших приміщень, які призначені та придатні для постійного проживання в них).

Питанням розвитку житлового фонду України займалися такі науковці: В.М. Кірнос, Г.І. Коваленко, М.І. Русинко, Н.Г. Насонкіна, В.І. Шаталов, О.О. Нешева та інші.

На думку Г.І. Коваленка, житловий фонд – це сукупність житлових будинків